

مرکز آموزشی درمانی شفا

عنوان سند: مراحل رشد طبیعی گفتار و زبان

کد سند:

NO-BK-۴۵۶

تهیه کننده: ژيلا افشارمنش (مدیر مرکز کاشت حلزون) ،

زهرا نخعی زاده (گفتاردرمانگر مرکز کاشت حلزون)

تایید کننده: دکتر مریم عامی زاده (متخصص گوش و

حلق و بینی و رئیس مرکز کاشت حلزون)

تنظیم کننده: واحد آموزش سلامت

مراحل رشد طبیعی گفتار و زبان

رشد گفتار یک پدیده ساده نیست. این رشد نیازمند: شنوایی سالم، مغز بالغ و فعال، حرکت دقیق اندامهای گفتار، توجه و تعامل اجتماعی، تجربه‌های زبانی کافی و ارتباط موثر والد-کودک می باشد.

رشد طبیعی گفتار و زبان:

تولد تا ۳ ماهگی: تولید صداهای اولیه مانند گریه

(نشان‌دهنده گرسنگی، ناراحتی، یا خستگی) و واکنش به لحن صدا (آرام شدن با صدای آرام) و تشخیص صدای مادر و افراد آشنا مشاهده می شود.

۳ تا ۶ ماهگی: تولید صدای خلفی مانند «اگا»، «کا»، خندیدن با صدای بلند، شروع تولید صداهای ترکیبی شبیه به «او-ما» و «گو-گو» و واکنش به نام خود دیده می شود.

۶ تا ۹ ماهگی: غان‌وغون و تکرار هجاهای ساده مانند «با-با-با»، دنبال کردن صداهای اطراف و تقلید آن‌ها در نوزاد مشاهده می شود.

۹ تا ۱۲ ماهگی: غان‌وغون پیشرفته‌تر، شامل تکرار هجاهای پیچیده‌تر مانند «بابا»، «دد»، تلاش برای تقلید کلمات ساده، اولین کلمه‌های معنی‌دار مثل «ماما»، «بابا»، «آب»، «نه» و درک دستورهای ساده مثل «بده»، «بیا» دیده می شود.

۱۲ تا ۱۸ ماهگی: در کودک تولید حدود ۵ تا ۲۰ کلمه فعال در واژگان، استفاده از تک‌واژه‌ها برای بیان خواسته‌ها، توانایی اشاره و نام‌گذاری اشیاء و افراد آشنا مشاهده می شود

۱۸ تا ۲۴ ماهگی: افزایش ناگهانی در تعداد کلمات ۵۰ کلمه یا بیشتر، جملات دو کلمه‌ای مانند «آب بده»، «مامان بیا»، فهم دستورات دو مرحله‌ای ساده («کفش رو بپوش و بیا اینجا») و درک مفاهیم ابتدایی مانند بزرگ/کوچک، بالا/پایین مشاهده می شود

سن	رشد شنیداری	رشد زبان درکی	رشد زبان بیانی
2-1 سالگی	تشخیص صدای محیطی آشنا	درک دستورات ساده	بیان 10-50 کلمه شروع ساخت جملات ، شناخت نام اشیا آشنا و اعضای بدن نام بردن اشیا آشنا
3-2 سال	تمایز صداهای مختلف گفتاری	درک دستورات دو مرحله ای ، درک مفاهیم ساده مثل بالا و پایین و درک سوالات ساده	افزایش سریع واژگان بیشتر از 200 کلمه ساخت جملات 3-4 تایی استفاده از ضمایر ساده مثل من
4-3 سال	تشخیص کلمات مشابه گوش دادن به داستان های کوتاه دنبال کردن جریان مکالمه	درک جملات پیچیده تر	جملات 3-5 کلمه ای پرسیدن سؤال بیان تجربه های ساده
5-4 سال	تشخیص و توجه به جزئیات شنیداری در داستان	درک داستان های کوتاه	استفاده از جملات کامل تر و توانایی تعریف داستان های کامل وضوح کامل گفتار

۲ تا ۳ سالگی: داشتن واژگان حدود ۲۰۰ تا ۵۰۰ کلمه بیانی ، ساخت جملات سه تا چهار کلمه ای، شامل فعل ها و ضمیرهای ساده، فهمیدن سوالات ساده دیده می شود و گفتار کودک برای دیگران قابل فهم تر می شود.

۳ تا ۴ سالگی: دایره واژگان به ۸۰۰ تا ۱۵۰۰ کلمه می رسد. استفاده از زمان های گذشته، حال و آینده در جملات همچنین ساخت جمله های بلند، پیچیده تر و با کلمات ربط و توانایی روایت کردن داستان های ساده، و پاسخ به سوالات چرایی در کودک مشاهده می شود.

۴ تا ۵ سالگی: دایره واژگان به ۱۵۰۰ تا ۲۵۰۰ کلمه یا بیشتر افزایش می یابد. ساخت جملات با ساختارهای پیچیده تر و توانایی تعریف داستان های کامل با آغاز، وسط و پایان مشاهده می شود . همچنین انتظار می رود کودک گفتاری کاملاً قابل فهم داشته باشد.